

Brandfarliga heta arbeten

LBK:s rekommendation 7

Innehåll

1	Allmänt.....	5
1.1	Permanent arbetsplats inomhus.....	5
1.2	Permanent arbetsplats utomhus i anslutning till byggnad.....	5
1.3	Tillfällig arbetsplats	6
2	Upptining	7
3	Hästskoning	7
4	Hornbränning	7
5	Särskild utredning.....	7
6	Litteratur och webblänkar.....	7

Väsentliga förändringar

1. Rekommendationen har uppdaterats då nya regler och normer för brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats trädde i kraft 2023-01-01.
2. Skillnad mellan permanent arbetsplats och tillfällig arbetsplats och vilka säkerhetskrav som gäller för dessa har förtydligats.
3. Avsteg från *SBF 506 Säkerhetsregler för brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats* har förtydligats.
4. Redaktionella ändringar.

Ändringarna av väsentlig betydelse är markerade med marginalstreck.

LBK:s rekommendationer är inte retroaktiva.

1 Allmänt

Brandfarliga heta arbeten är ett samlingsbegrepp för arbeten med verktyg eller utrustning som avger värme eller gnistor, till exempel svetsaggregat och gasolbrännare. Dessa verktyg och utrustningar har orsakat många bränder. Varmskoning av häst, hornbränning samt upptining med varmluftspistol, blåslampa, svetslåga eller dylikt räknas också som brandfarliga heta arbeten.

Man skiljer på permanent arbetsplats och tillfällig arbetsplats och vilka säkerhetskrav som gäller för dessa. Gårdsverkstad eller garage uppfört enligt LBK:s rekommendation 3 betraktas som en permanent arbetsplats. Övriga lokaler i lantbruket betraktas som tillfälliga arbetsplatser.

Riskbedömning innan ett brandfarligt hett arbete utförs är av största vikt. Hänsyn ska tas till den omgivande miljö där arbetet utförs, vilka material man arbetar med samt vilken arbetsmetod som väljs. Sammantaget ska detta leda till att reducera risken för uppkomst av brand.

Tillståndsansvarig, utförare och brandvakt för brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats ska ha genomgått behörighetsutbildning och inneha giltigt personcertifikat enligt säkerhetsreglerna. I denna rekommendation görs vissa undantag, se avsnitt 1.3.

1.1 Permanent arbetsplats inomhus

Brandfarliga heta arbeten får utföras vid permanent arbetsplats inomhus, endast om

- riskbedömning är genomförd enligt nedan
- arbetsplatsen har obrännbart golv och brandisolerade väggar och tak som motstår brand i 60 minuter och har tändskyddande beklädnad. För friliggande gårdsverkstad mer än 15 meter från annan byggnad räcker det med tändskyddande beklädnad klass K₂10/B-s1, d0
- arbetsplatsen är städad och lättantändligt material inte finns vid arbetsplatsen
- det finns 1 st handbrandsläckare med lägst effektivitetsklass 43A 233B C (minst 6 kg pulver) vid arbetsplatsen. Släckare i klass 34A 233B C (minst 6 kg pulver) godtas.

1.2 Permanent arbetsplats utomhus i anslutning till byggnad

Brandfarliga heta arbeten får utföras på permanent arbetsplats utomhus i anslutning till gårdsverkstad eller maskinhall endast om

- riskbedömning är genomförd enligt nedan
- en arbetsyta på minst 15 x 15 meter finns i direkt anslutning till gårdsverkstaden eller maskinhallen. Väggar på gårdsverkstad, maskinhall och andra byggnader som gränsar till arbetsytan ska utvändigt ha ett tätt fasadskikt, helst av obrännbart material, till exempel plåt eller cementputs
- upplag av brännbart material inte finns närmare arbetsytans ytterkant än 10 meter
- arbetsytan är fri från brännbart material och växtlighet. Arbetsytan ska i sin helhet vara täckt av ett minst 5 cm tjockt gruslager
- brandfarliga heta arbeten endast utförs i inre delen av arbetsytan så det alltid är minst 5 meter till arbetsytans ytterkant
- brandfarliga heta arbeten utförs med stor försiktighet så att inte gnistor från svets och slipmaskiner sprutar mot byggnader
- hänsyn tas till väder så att brandfarliga heta arbeten inte utförs vid vind, som kan sprida gnista, och vid torka
- två brandsläckare med lägst klass 43A 233B C finns i direkt anslutning till arbetsplatsen. Släckare i klass 34A 233B C (minst 6 kg pulver) godtas.

1.3 Tillfällig arbetsplats

När brandfarliga heta arbeten utförs på tillfällig arbetsplats finns särskilda säkerhetsregler, se *SBF 506 Säkerhetsregler för brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats*.

Så väl beställare som utförare har ett ansvar att känna till SBF 506 samt försäkringsvillkor för utförandet av brandfarliga heta arbeten.

Enligt dessa regler ska alla som utför brandfarliga heta arbeten ha giltigt personcertifikat. Personcertifikat utfärdas av certifierad konceptägare enligt SBF 2022 efter genomgången behörighetsutbildning med godkänt resultat. Behörighetsutbildning genomförs av godkända utbildningsarrangörer som är knutna till en certifierad konceptägare.

Säkerhetsreglerna är omfattande så det är värdefullt att gå behörighetsutbildningen och inneha personcertifikat, men LBK medger undantag från SBF 506 avseende personcertifikat enligt följande;

1. På den egna gården får ägaren och familjemedlem äldre än 15 år samt de anställda utföra brandfarliga heta arbeten utan att ha personcertifikat.
2. På den egna gården får lantbrukaren vara tillståndsansvarig för brandfarliga heta arbeten, utan att ha personcertifikat.
3. På den egna gården får ägaren och de anställda vara brandvakt åt en entreprenör utan att ha personcertifikat.

Undantagen ovan (1–3) gäller inte vid brandfarliga heta arbeten på tak.

Brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats får endast utföras under förutsättning att den tillståndsansvarige genomfört en fullständig, dokumenterad och ifylld riskbedömning, se *Bilaga 1 Riskbedömning och tillståndsgivning för brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats (normativ)* och *Bilaga 2 Blankett för riskbedömning och tillståndsgivning för brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats (informativ)* i SBF 506. Den tillståndsansvarige ska, tillsammans med den som ska utföra arbetet och brandvakten, på plats bedöma faran för brand och vidta nödvändiga åtgärder för att arbetet ska kunna ske säkert.

Brandfarliga heta arbeten på egen fastighet får utföras vid tillfällig arbetsplats inomhus eller utomhus inom 15 meter från byggnad eller brännbart upplag endast om

- riskbedömning är genomförd, använd blankett som finns i SBF 506
- arbetsplatsen är städad och vid behov vattnad
- brännbart material på och i närheten av arbetsplatsen har flyttats bort, skyddats eller avskärmats genom övertäckning med obrännbart material. Om detta inte kan ske ska materialet fuktas väl med vatten och brännbara byggnadsdelar ska kontrolleras och skyddas samt göras åtkomliga för släckinsats
- springor, hål, genomföringar och andra öppningar på och invid arbetsplatsen är tätade och kontrollerade med hänsyn till fara för brand
- 1 st brandsläckare med lägst klass 34A 233B C (6 kg pulver) och en vattenslang med vattentryck fram till munstycket eller 2 st brandsläckare med lägst klass 34A 233B C (6 kg pulver) finns vid arbetsplatsen
- brandvakt, förutom den som utför arbetet, finns. Den person som är brandvakt ska kontinuerligt bevaka arbetsplatsen och kunna hantera släckutrustning. Även under raster och efter arbetstidens slut ska arbetsplatsen bevakas av brandvakt tills risk för brand inte bedöms föreligga. Brandvakt ska dock alltid ha arbetsplatsen under uppsikt minst en timme efter det att brandfarliga heta arbeten avslutats.

2 Upptining

Upptining bör ske långsamt och i första hand med icke brandfarliga metoder. Upptining med elström får endast utföras av behörig elinstallatör. Upptining med svetslåga, blåslampa, varmluftspistol eller liknande innebär att du måste uppfylla kraven med brandsläckningsutrustning bevakning och borttag eller skydd av brännbart material enligt avsnitt 1.3.

3 Hästskoning

SBF 506 omfattar inte regler för hästskoning. Riktlinjer för hästskoning har tagits fram av konceptägare för att förenkla tillståndsgivningen för heta arbeten vid hästskoning. Enligt dessa kan stallägaren eller arrendatorn anordna en särskild fast plats för hästskoning. För en sådan plats ska ägaren/arendatorn ta fram skriftliga anvisningar som anger var hästskoning får ske och vilka regler som gäller.

Hovslagaren ska ha genomgått behörighetsutbildning och inneha personcertifikat för brandfarliga heta arbeten och kunna informera om vilka riktlinjer som gäller. Ta kontakt med hovslagaren i god tid och planera och förbered inför hästskoningen.

4 Hornbränning

SBF 506 omfattar inte regler för hornbränning. Riktlinjer för hornbränning har tagits fram av konceptägare för att minska påfrestningen för kalven och tydliggöra förutsättningar för att tillåta arbetet i kalvbox med brännbart material. Veterinär eller husdjurstekniker som utför hornbränning med el- eller gasdrivet brännjärn ska ha genomgått behörighetsutbildning och inneha personcertifikat för brandfarliga heta arbeten och kunna informera om vilka riktlinjer som gäller. Ta kontakt med veterinär eller husdjurstekniker i god tid och planera och förbered inför hornbränningen.

5 Särskild utredning

Efter särskild riskanalys kan försäkringsbolag eller myndighet lämna skriftligt tillstånd för annat utförande. I vissa fall krävs tillstånd från både försäkringsbolag och myndighet.

6 Litteratur och webblänkar

SBF 506 Säkerhetsregler för brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats

SBF 2022 Norm Krav konceptägare för brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats

Svensk Försäkring, Försäkringstekniska rekommendationer (FTR)